

Rozwój rynku: Kawa herbata przyprawy (CN 09) — 2015–2025

Wstęp

W latach 2015–2025 handel zagraniczny Unii Europejskiej produktami objętymi działem CN 09 (kawa, herbata, maté, przyprawy) przeszedł głęboką transformację. Wartość wymiany wzrosła ponaddwukrotnie, napędzana gwałtownym wzrostem cen jednostkowych, zwłaszcza w imporcie kawy. Deficyt handlowy pogłębił się, a struktura geograficzna dostawców i odbiorców uległa istotnym przetasowaniom. Niniejszy raport przedstawia i interpretuje te tendencje w oparciu o dane z przeglądu ogólnego.

Silny wzrost wartości handlu napędzany cenami i strukturalnym deficytem

Import kawy i przypraw podwoił się wartościowo w ciągu dekady

Wartość unijnego importu wzrosła z 10,36 mld EUR w 2015 r. do 21,05 mld EUR w 2025 r. (+103,1%), przy zaledwie 10,8% wzroście wolumenu. Oznacza to, że dynamika była niemal wyłącznie efektem rosnących cen – średnia cena importowa skoczyła z 3 264 EUR/tonę do 5 982 EUR/tonę (+83,3%). Głównym motorem był segment kawy (kod 0901), którego wartość importu sięgnęła 18,73 mld EUR w 2025 r. wobec 8,56 mld EUR w 2015 r. Szczegółowe dane produktowe.

Eksport rósł szybciej ilościowo niż wartościowo, ale nie nadązał za importem

Eksport Działu 09 zwiększył wartość z 2,29 mld EUR do 4,51 mld EUR (+96,9%). Wolumen eksportu wzrósł o 21,0%, a cena jednostkowa o 62,7% – do 8 749 EUR/tonę. Mimo tego imponującego tempa, skala eksportu pozostała wielokrotnie mniejsza od importu, co wynika z roli UE jako przetwórcy i konsumenta kawy oraz przypraw.

Deficyt handlowy pogłębił się o ponad 8 miliardów euro

Ujemne saldo wymiany powiększyło się z –8,07 mld EUR w 2015 r. do –16,54 mld EUR w 2025 r. (–104,9%). Wskaźnik relacji netto importu do konsumpcji (net import reliance) przyjął wartości ujemne i pogłębił się z –2,9% do –5,0%, co wskazuje, że UE umocniła

swoją pozycję eksportera netto tych towarów w relacji do zużycia krajowego, mimo rosnącego deficytu nominalnego. Zależność od importu netto

Wskaźnik (mld EUR)	2015	2025	Zmiana
Import (wartość)	10,36	21,05	+103,1%
Eksport (wartość)	2,29	4,51	+96,9%
Saldo	-8,07	-16,54	-104,9%
Cena importowa (EUR/t)	3 264	5 982	+83,3%
Cena eksportowa (EUR/t)	5 377	8 749	+62,7%

Zmiany w geografii dostaw i koncentracji rynków

Brazylia umocniła pozycję dominującego dostawcy, Uganda i Wietnam dynamicznie zwiększyły udział

W imporcie niekwestionowanym liderem pozostała Brazylia, której sprzedaż do UE wzrosła z 2,54 mld EUR do 6,52 mld EUR (+157,0%). Jeszcze szybszy wzrost odnotowała Uganda (+382,6%, do 1,27 mld EUR) oraz Wietnam (+139,1%, do 3,28 mld EUR). Kolumbia i Honduras również odnotowały trzycyfrowe przyrosty. Tylko Chiny zwiększyły wartość eksportu umiarkowanie (+35,8%). Główni partnerzy handlowi

Koncentracja importu wzrosła, podczas gdy eksport stawał się coraz bardziej zróżnicowany

Indeks Herfindahla-Hirschmana (HHI) dla importu zwiększył się z 1 110 do 1 409 (+26,9%), odzwierciedlając rosnącą dominację największych dostawców. Z kolei HHI dla eksportu spadł z 1 132 do 852 (-24,7%), co świadczy o coraz większym rozproszeniu unijnych odbiorców. Wartości dla wolumenu potwierdzają tę tendencję – HHI wolumenu eksportu obniżył się jeszcze mocniej (-28,9%). Koncentracja handlu

Stany Zjednoczone i Wielka Brytania pozostały kluczowymi rynkami zbytu, ale rola Ukrainy i Polski gwałtownie wzrosła

W eksporcie największymi odbiorcami były USA (0,81 mld EUR w 2025 r., +71,7%) i Wielka Brytania (0,79 mld EUR, +55,8%). Bardzo dynamicznie rósł eksport na Ukrainę – z 68 mln EUR do 236 mln EUR (+246,9%). Z kolei wśród unijnych eksporterów wyróżniła się Polska, która zwiększyła sprzedaż poza UE o 238,8% (do 0,33 mld EUR), wyprzedzając m.in. Belgię i Francję. Włochy i Niemcy pozostały największymi eksporterami wewnątrz UE. Główni reporterzy

Wzrost jednostkowych cen i wpływ na wewnętrzną produkcję UE

Ceny importowe kawy wzrosły ponaddwukrotnie, najmocniej w 2025 roku

Średnia cena importowa kawy (0901) skoczyła z 3 133 EUR/tonę do 6 379 EUR/tonę (+103,6%), z czego najsilniejszy skok nastąpił między 2024 a 2025 r. (z 4 542 do 6 379 EUR/tonę). Również w eksporcie kawa podrożała z 5 797 do 10 377 EUR/tonę (+79,0%). Wysokie ceny dotknęły także gałki muszkatołowej i kardamonu (0908) – importowa cena wzrosła o 26,3%, a eksportowa o 63,3%. Relatywnie niższy wzrost odnotowano dla herbaty (0902) – o 34,5% w imporcie i 62,8% w eksporcie. Porównanie segmentów produktowych

Produkcja unijna: spadek wolumenu przy silnym wzroście wartości

Produkcja własna UE w dziale 09 (przetwórstwo kawy i herbaty) odnotowała niewielki spadek ilościowy – z ok. 2,25 mld kg w 2015 r. do 2,21 mld kg w 2024 r. (–1,7%). Jednak wartość produkcji wzrosła o 81,9%, z 8,72 mld EUR do 15,85 mld EUR, co dowodzi, że wyższe ceny surowców i produktów finalnych przełożyły się na wzrost wartości dodanej w unijnym przetwórstwie. Dane o produkcji

UE pogłębiła pozycję eksportera netto w ujęciu relacji do konsumpcji, zwiększając intensywność handlu

Współczynnik intensywności handlu (trade intensity) wzrósł z 7,98% do 26,93% (+237,4%), a skłonność do eksportu (export propensity) z 5,51% do 17,57% (+218,6%). Oznacza to, że coraz większa część unijnej produkcji trafia na rynki poza UE, a handel tymi towarami odgrywa coraz ważniejszą rolę w całkowitej aktywności sektora. Specjalizacja w eksporcie pozostała silna we Włoszech (RSCA 0,286), Bułgarii (0,356) i na Litwie (0,246), podczas gdy kraje takie jak Malta czy Cypr praktycznie nie uczestniczą w tym handlu. Specjalizacja eksportowa

Wnioski

W latach 2015–2025 unijny handel kawą, herbatą i przyprawami wszedł w fazę dynamicznego wzrostu wartości, stymulowanego głównie przez rosnące ceny globalne. Import, skoncentrowany na kilku kluczowych dostawcach (Brazylia, Wietnam, Uganda), rósł szybciej niż eksport, pogłębiając deficyt nominalny. Mimo to UE umocniła swoją rolę jako przetwórcą i reeksporter – rosnąca intensywność handlu, wyższe ceny eksportowe oraz spadek koncentracji odbiorców wskazują na zdolność unijnych producentów do generowa-

nia wartości dodanej przy ograniczonej bazie surowcowej. Dalsza ewolucja będzie zależeć od stabilności cen surowców oraz zdolności do dywersyfikacji źródeł dostaw i rynków zbytu.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.